

телиць дослідних груп, сприяли збільшенню їх середньодобових приростів, порівняно з тваринами контрольної групи на 4,0 і 6,4 %.

В останній місяць досліду, відмічалось незначне зменшення інтенсивності росту в тварин усіх груп. Це відбувалося як наслідок погіршення якості концентрованих кормів, які згодовували в цей період, зокрема, зниження вмісту протеїну. Але при цьому слід зазначити, що застосовані прийоми в організації технології годівлі тварин дослідних груп забезпечили збільшення у них середньодобових приростів, порівняно з контрольною групою на 5,2 і 11,2 % ($p \leq 0,05$). Тим самим одержані результати довели доцільність використання сорго-кукурудзяного силосу в технології спрямованого вирощування ремонтних телиць.

Отже, враховуючи той факт, що за врожайністю зеленої маси сумісні посіви сорго з кукурудзою мінімум у півтори рази переважають кукурудзу варто зазначити, що з метою сталого забезпечення кормами галузі молочного скотарства в умовах зміни клімату в технології спрямованого вирощування ремонтних телиць доцільно застосовувати силос, виготовлений з сумісних посівів сорго з кукурудзою.

Список літератури:

1. ДСТУ ISO 8066:2015. Корми для сільськогосподарських тварин. Методи визначення енергоємності і поживності: Видання офіційне [Чинний від 2017-01-01]. Київ, 2015. 15 с.
2. Лабораторні методи досліджень у біології, тваринництві та ветеринарній медицині : довідник / В. В. Влізла та ін.; за ред. В. В. Влізла. Львів, 2012. 759 с.
3. Методические рекомендации по нормированию энергии в кормлении крупного рогатого скота / В. В. Цюпка и др. Харьков, 1989. 68 с.
4. Методологія та організація наукових досліджень у тваринництві: посібник / за ред. І. І. Ібатуліна, О. М. Жукорського. Київ, 2017. 328 с.
5. Норми і раціони повноцінної годівлі високопродуктивної великої рогатої худоби: довід.-посіб. / за ред. Г. О. Богданова, В. М. Кандиби. Київ, 2012. 296 с.
6. Теорія і практика нормованої годівлі великої рогатої худоби / за ред. В. М. Кандиби, І. І. Ібатуліна, В. І. Костенка. Житомир : Рута, 2012. 860 с.

ВПЛИВ УМОВ УТРИМАННЯ КНУРІВ НА ЇХ ПРОДУКТИВНІСТЬ

Т. М. Данілова,

кандидат с.-г. наук, доцент, завідувачка кафедри технологій тваринництва і птахівництва;
tehnoanimal@ukr.net

Державний біотехнологічний університет

Відомо, що істотне значення при експлуатації кнурів-плідників мають умови їх утримання. Рух, свіже повітря, сонячне світло, підвищують обмін речовин у плідників, внаслідок чого поліпшується їх статева активність і якість сперми.

Рекомендації різних авторів щодо того, який моціон застосовувати, пасивний чи активний, носять суперечливий характер. Відомо одне, що в

результаті моціону поліпшується як загальний фізіологічний стан організму, так і функція відтворення.

Експериментальну роботу виконували на племрепродукторі свинокомплексу. Для організації досліджень було відібрано кнурців 2-місячного віку по три голови, від свиноматок, які закріплені за одним оператором.

При досягненні віку 2,5 місяців молодняк, враховуючи походження, розподілили за принципом аналогів на групи

Щоденно кнурцям I піддослідної групи надавався активний моціон, тобто тварини проходили відстань 2 км за одну годину. За контроль було взято II групу, оскільки вільно-вигульне утримання, яким користувались тварини цієї групи – звичайне для комплексу. III піддослідна група знаходилась на безвигульному утриманні, суть полягала у тому, що прохід на вигульний майданчик було закрито і тварини задовольнялись тільки площею станка.

Ріст та розвиток тварин вивчали шляхом щомісячного зважування і взяття основних промірів тіла: довжину тулуба, висоту в холці, обхват грудей, ширину та глибину грудей і обхвату п'ясті, на основі яких було розраховано 8 індексів тілобудови.

Для порівняльного вивчення формування статевої функції, фізіологічних особливостей кнурів при різній технології вирощування проводили дослідження сперми. Сперму у піддослідних кнурців брали – під час привчання їх на штучну вагіну.

На основі оцінок за власною продуктивністю і за якістю сперми в кінці вирощування провели комплексну оцінку кнурів, після якої з кожної піддослідної групи, тварин, що зайняли 1-ше та 2-ге, а також останнє і передостаннє місця.

Аналіз результатів швидкості та росту піддослідних тварин свідчить про відсутність значної різниці між ними за живою масою та затратах корму на 1 кг приросту. При визначенні достовірності різниці за середньодобовими приростами і віком досягнення живої маси 100 кг між I та II, а також II та III групами не було виявлено, і лише між I та III групами різниця була суттєвою.

Основна задача селекції полягає в тому, щоб відібрати для подальшого відтворення тільки тих тварин, які мають високі продуктивні якості і гарантований ефект передачі їх нащадкам.

Якщо оцінка продуктивних якостей свиней не кропітка, то визначення можливості передачі їх нащадкам залежить від великого числа факторів, які враховуються при селекції, фенотипічних та генетичних кореляцій. Все це ускладнює оцінку свиней і вибір найбільш важливих із показників. Для найбільшої ефективності селекційного процесу необхідно врахувати тільки ті з них, які мають значення для відбору.

Визначений екстер'єрний профіль в 4- та 7-місячному віці дає змогу констатувати, що суттєвої різниці в промірах між тваринами не спостерігається, за винятком довжини тулуба і обхвату грудей.

Кнурці I групи за індексами збитості, глибокогрудості, костистості майже не відрізнялись від своїх ровесників з II та III груп, а за високоногістю

перевищували їх. Проте, індекси розтягнутості, масивності та широкогрудості були дещо нижчими. Більш вирівняно і стабільно розвивались кнурці II групи.

До якісних показників спермопродукції відносяться: об'єм еякуляту, мл; рухливість сперміїв, %; концентрація сперміїв, млрд/мл; переживаємість сперміїв, при 38 °С, кількість живих сперміїв в еякуляті.

Характеризуючи показники спермопродукції піддослідних кнурців, слід зазначити, що сперма кнурів I групи, хоч і поступалась за об'ємом еякуляту своїм аналогам з інших груп, але мала кращі фізіологічні показники (концентрація, рухливість та кількість живих сперміїв). Середні і більш стабільні показники мала II група, кнурці якої користувались вільним вигулом. Порівняно низькі показники, окрім об'єму еякуляту, мала переживаємість сперми кнурців III групи.

Отже, тварини, які активно і помірно рухались, мали кращі показники якості сперми, ніж ті, які були в меш рухливому стані.

За проведеною комплексною оцінкою кнурів – розподілили за рангами.

Кнурці I групи мають більше високих оцінок, ніж їх ровесники. Це пояснюється тим, що в цій групі середньодобовий приріст був вищим і витрата корму на 1 кг приросту була більш економною.

Висновки.

1. Для підвищення продуктивності кнурів обов'язково застосовувати моціон з певною рухливою активністю.

2. Запровадження більш ранньої оцінки прогнозування кнурців за результатами комплексної оцінки дасть можливість виявляти найбільш цінних і визначати їх подальше призначення.

Список літератури:

1. Гетья А. Залежність відтворної здатності свиней від міцності конституції // Тваринництво України. - 2007. - № 7. - С. 17.
2. Коваленко В. П., Лесной В. А. Организация воспроизводства стада свиней в регионе // Вісник аграрної науки. - № 6. К., 1998. – С. 35-36.
3. Милованов В. К. О современном состоянии и перспективах искусственного осеменения свиней / В.К. Милованов // Сельское хозяйство за рубежом. - 1988. - С. 21-26.
4. Рибалко В. П. Оцінка свиней за фенотипом і генотипом / В. П. Рибалко, М. Д. Березовський, В. А. Пищолка, А. М. Литовченко // Ефективне тваринництво. – 2006. – №5 (3). – С. 31-34.
5. Рибалко В. П., Мельник В. О., Кравченко О. О. Розвиток і продуктивність ремонтних кнурів різних генотипів // №115 - Науково-технічний бюлетень ІТ НААН – 183-188 с.